

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελ.
A. Εισαγωγή	1
B. Δημόσια Αθλητικά Σχολεία	1
Γ. Διερεύνηση παραπόνων	2
Γ.1 Γενική περιγραφή παραπόνων	2
Γ.2 Εξατομικευμένη παρέμβαση	3
Γ.3 Ομαδοποιημένη παρέμβαση	4
Δ. Νομικό Πλαίσιο	4
Ε. Διαπιστώσεις/Συστάσεις Επιτρόπου	4
ΣΤ. Κατακλείδα	11
Παράρτημα 1	13
Παράρτημα 2	16
Παράρτημα 3	17
Παράρτημα 4	19

A. Εισαγωγή

1. Η παρούσα Θέση συντάχθηκε στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων που μου παρέχονται από τους περί Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού Νόμους του 2007 και 2014 [N.74(I)/2007 και N.44(I)/2014] και, ιδιαίτερα, τα άρθρα 4(1)(ε), (2)(δ) και (2)(ι), στη βάση διερεύνησης παραπόνων.
2. Σκοπός της Θέσης είναι να **εντοπίσει**, μέσα από τη διερεύνηση και παρουσίαση περιπτώσεων που υποβλήθηκαν στο Γραφείο μου, **παραλείψεις και ανεπάρκειες αναφορικά με τις διαδικασίες ενημέρωσης και τα κριτήρια για εισδοχή στα Αθλητικά Σχολεία, που εξακολουθούν να ισχύουν μέχρι σήμερα**, καθώς και να υποβάλει συστάσεις που θα **συμβάλλουν στη βελτιστοποίηση του θεσμού του Αθλητικού Σχολείου**, τον οποίο θεωρώ ότι αποτελεί ένα σημαντικό βήμα για την προαγωγή και διασφάλιση των δικαιωμάτων του παιδιού.

B. Δημόσια Αθλητικά Σχολεία

3. Τα Αθλητικά Σχολεία λειτουργούν με τη μορφή Αθλητικών Τμημάτων σε επιλεγμένα Γυμνάσια και Λύκεια. Τα πρώτα Αθλητικά Λύκεια λειτούργησαν τη σχολική χρονιά 2006-2007, ενώ τα πρώτα Αθλητικά Γυμνάσια λειτούργησαν τη σχολική χρονιά 2015-2016. Ο Θεσμός των Αθλητικών Γυμνασίων και Λυκείων επεκτάθηκε πλήρως σε όλες τις επαρχίες τη σχολική χρονιά 2016-2017. Σήμερα, λειτουργούν παγκύπρια πέντε Αθλητικά Γυμνάσια και πέντε Αθλητικά Λύκεια (ένα σε κάθε επαρχία αντίστοιχα).
4. Μη έχοντας εντοπίσει ένα ενιαίο ορισμό του σκοπού λειτουργίας των Αθλητικών Σχολείων στην Κύπρο, παραθέτω, **ενδεικτικούς ορισμούς** όπως διατυπώνονται σε διαφορετικές πηγές:
 - Στην ιστοσελίδα του Αθλητικού Λυκείου Λεμεσού¹ αναφέρεται ότι σκοπός τους είναι **«Η πολύπλευρη στήριξη των μαθητών-αθλητών που**

¹ <http://lyk-athlitiko-lem.schools.ac.cy/data/uploads/parousase-atletikn-scoleon.pdf>

διακρίνονται στον Αθλητισμό για σωστή προετοιμασία και πετυχημένη ακαδημαϊκή, επαγγελματική και αθλητική σταδιοδρομία».

- Στην ιστοσελίδα του Αθλητικού Γυμνασίου Αμμοχώστου² αναφέρεται ότι **«Ο σκοπός της λειτουργίας των Αθλητικών Σχολείων είναι η πολύπλευρη στήριξη των μαθητών/τριών-αθλητών/τριών που διακρίνονται στον αθλητισμό για τη σωστή προετοιμασία και προαγωγή της άθλησης και του αθλητισμού, την υποστήριξη του στόχου της δημιουργικότητας, της καινοτομίας και της αριστείας στον αθλητισμό. Τα Αθλητικά Σχολεία σκοπεύουν να συμβάλλουν στην ενίσχυση της αθλητικής παιδείας και στην αναβάθμιση του σχολικού αθλητισμού».**
- Σε επιστολή του τότε Αν. Γενικού Διευθυντή του ΥΠΠΑΝ ημερομηνίας 12/06/2019 (Αρ. Φακ.: 7.12.26.2.3/2) διατυπώνεται ότι, **«ο σκοπός λειτουργίας των Αθλητικών Σχολείων είναι τόσο η ανάπτυξη της προσωπικότητας όσο και η πληρέστερη ανάπτυξη των χαρισμάτων και σωματικών και πνευματικών ικανοτήτων των παιδιών – πρωταθλητών».**

Γ. Διερεύνηση παραπόνων

5. Το Γραφείο μου από το 2016 έως σήμερα έχει λάβει 29 παράπονα σχετικά με τα Αθλητικά Σχολεία, με την πλειοψηφία να αφορά τις διαδικασίες ενημέρωσης των ενδιαφερομένων και τα κριτήρια εισδοχής, γεγονός που δείχνει ότι το θέμα απασχολεί μεγάλο αριθμό μαθητών και των γονιών/κηδεμόνων τους. Η διερεύνηση των εν λόγω παραπόνων έγινε με εξατομικευμένες και ομαδοποιημένες παρεμβάσεις.

Γ.1 Γενική περιγραφή παραπόνων

6. Ακολουθεί μια γενική, συνοπτική περιγραφή των θεματικών της πλειοψηφίας των παραπόνων που υποβλήθηκαν μέχρι σήμερα στο Γραφείο μου. Αναλυτικότερη περιγραφή επισυνάπτεται στο Παράρτημα 1.

² <http://gym-athlitiko-amm.schools.ac.cy/index.php/el/>

- I. 6.1 Παράπονα που αφορούν τη διαφορετική βαρύτητα που διαφαίνεται ότι αποδίδονται στα αγωνιστικά έναντι των ακαδημαϊκών κριτηρίων και του γεγονότος ότι δεν διευκρινιζόταν ποιο είδος κριτηρίου θα υπερίσχυε στις περιπτώσεις που ο αριθμός των υποψηφίων που πληρούν τα κριτήρια³ ξεπερνά τον αριθμό των διαθέσιμων θέσεων.
- 6.2 Παράπονο σύμφωνα με το οποίο για εισδοχή στα Αθλητικά Λύκεια αποκλείονται μαθητές/αθλητές που δεν πληρούν τα αγωνιστικά κριτήρια⁴ των ομαδικών αθλημάτων, παρόλο ότι σε ατομικό επίπεδο στο ομαδικό άθλημα που αγωνίζονται μπορεί να έχουν καλύτερες αθλητικές επιδόσεις από παιδιά που αγωνίζονται σε ομάδες που πληρούν το ομαδικό κριτήριο (τα κριτήρια δεν περιλαμβάνουν πρακτική δοκιμασία αξιολόγησης τεχνικών δεξιοτήτων σε ατομικό επίπεδο από ειδική επιτροπή για εισδοχή στα Αθλητικά Λύκεια).
- 6.3 Παράπονα που αφορούσαν ελλιπείς και αδιαφανείς διαδικασίες για εισδοχή σε Αθλητικό Γυμνάσιο: σύμφωνα με τους ισχυρισμούς δεν διασφαλίστηκε η ανεξαρτησία των κριτών οι οποίοι είχαν την ευθύνη να επιλέξουν τους μαθητές.
- 6.4 Παράπονο πατέρα ο οποίος ισχυριζόταν ότι το παιδί του απορρίφθηκε για εισδοχή σε Αθλητικό Γυμνάσιο ενδεχομένως επειδή το παιδί είχε εγκριθεί από την Επαρχιακή Επιτροπή Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης για παροχή στήριξης ή/και άλλων διευκολύνσεων/απαλλαγών. Ακολούθως, κατόπιν ένστασης, ενημερώθηκε τηλεφωνικώς ότι το παιδί του εγκρίθηκε.
- 6.5 Παράπονα που αφορούσαν μαθητές οι οποίοι παρά το γεγονός ότι είχαν εξαιρετική αγωνιστική επίδοση, απορρίφθηκαν για εισδοχή στο Αθλητικό Σχολείο γιατί δεν πληρούσαν το κατώτατο όριο της γενικής βαθμολογίας 15/20.

³ 1^η – 3^η θέση στα Παγκύπρια ομαδικά πρωταθλήματα ή 1^η, 2^η, 3^η θέση στα Παγκύπρια ατομικά πρωταθλήματα σχολικών και εξωσχολικών αγώνων της κατηγορίας τους και γενική βαθμολογία 15/20 σύμφωνα με τις εγκυκλίους του ΥΠΠΑΝ ημερομηνίας 09/03/2016, <http://enimerosi.moec.gov.cy/archeia/1/ypp3821a> και ημερομηνίας 27/01/2020, <http://enimerosi.moec.gov.cy/archeia/1/ypp10326a>

⁴ 1^η – 3^η θέση Παγκυπρίων ομαδικών πρωταθλημάτων σύμφωνα με την Εγκύκλιο του ΥΠΠΑΝ ημερομηνίας 27/01/2020, <http://enimerosi.moec.gov.cy/archeia/1/ypp10326a>

6.6 Παράπονο σύμφωνα με το οποίο ενώ μαθητής ολοκλήρωσε τη φοίτησή του στην Α΄ Λυκείου χωρίς να πληροί το κατώτατο όριο του κριτηρίου της επίδοσης, αλλά ήταν πολύ κοντά σε αυτό κλήθηκε να μετεγγραφεί σε άλλο σχολείο.

6.7 Παράπονα τα οποία αφορούσαν στη μη δημιουργία τμήματος «καγιάκ» λόγω του ότι ο αριθμός των ενδιαφερόμενων μαθητών δεν δικαιολογούσαν δημιουργία τμήματος στο συγκεκριμένο άθλημα.

6.8 Παράπονα σχετικά με τα κριτήρια στην κολύμβηση, για εισδοχή σε Αθλητικό Σχολείο για τη σχολική χρονιά 2020-2021.

Γ.2 Εξατομικευμένη παρέμβαση (Αρ. Φακ.: ΓΕΠ 11.17.07.03.316)

7. Παράπονο που αφορούσε απόρριψη παιδιού για εγγραφή στο Αθλητικό Λύκειο γιατί η ποδοσφαιρική ομάδα στην οποία αγωνιζόταν ανήκε στην Παγκύπρια Ομοσπονδία Ακαδημιών Ποδοσφαίρου (ΠΟΑΠ), ενώ το ΥΠΠΑΝ αναγνώριζε ως κριτήριο εισδοχής τη συμμετοχή μόνο σε ομάδες που υπάγονται στην Κυπριακή Ομοσπονδία Ποδοσφαίρου (ΚΟΠ). Για διερεύνηση του παραπόνου στάλθηκε επιστολή εξατομικευμένης διερεύνησης (βλέπε Παράρτημα 2).

Γ.3 Ομαδοποιημένη παρέμβαση

8. Σε ομαδοποιημένη επιστολή διερεύνησης⁵ προς τον Υπουργό Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας ημερομηνίας 26/06/2018, διερευνήθηκαν οι διαδικασίες ενημέρωσης και τα κριτήρια εισδοχής στα Αθλητικά Σχολεία (βλέπε Παράρτημα 3).

Δ. Νομικό Πλαίσιο

⁵ Αρ. Φακ.: Γ.Ε.Π. 11.17.07.03.361, Γ.Ε.Π. 11.17.07.03.362, Γ.Ε.Π. 11.17.07.03.261, Γ.Ε.Π. 11.17.07.03.260, Γ.Ε.Π. 11.17.07.03.270, Γ.Ε.Π. 11.17.07.03.323, Γ.Ε.Π. 11.17.07.03.310.

Δ.1 Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού (Σύμβαση)⁶

Δ.2 Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των ΑμεΑ (Σύμβαση για ΑμεΑ)⁷

Δ.3 Ρυθμιστικό πλαίσιο που αφορά τον θεσμό του Αθλητικού Σχολείου

Το Νομικό πλαίσιο επισυνάπτεται αναλυτικά στο Παράρτημα 4.

Ε. Διαπιστώσεις/Συστάσεις Επιτρόπου

9. Στο σημείο αυτό, οφείλω να αναγνωρίσω την κινητοποίηση και τις προσπάθειες του ΥΠΠΑΝ προς εφαρμογή των συστάσεών μου για το θέμα, οι οποίες υποβλήθηκαν με: α) επιστολή Αξιολόγησης⁸ ημερομηνίας 05/08/2019 προς τον Υπουργό Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας και β) κατάθεση Υπομνήματος⁹ στη Συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού, ημερομηνίας 02/09/2020, για τις οποίες λαμβάνω προφορική ενημέρωση ανά τακτά διαστήματα από τους αρμόδιους Λειτουργούς όσο και από τις εγκυκλίους που αφορούν τα κριτήρια εισδοχής στα Αθλητικά Σχολεία για τη σχολική χρονιά 2021-2022. Παρόλες όμως τις προσπάθειες η πλειοψηφία των εισηγήσεών μου που περιλήφθηκαν στα πιο πάνω έγγραφα δεν έχουν ακόμα

⁶ Το πλήρες κείμενο της Σύμβασης καθώς και όλα τα Γενικά Σχόλια της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού, στα οποία στηρίζεται η παρούσα ανάλυση των δικαιωμάτων του παιδιού, βρίσκονται δημοσιοποιημένα στην ιστοσελίδα της Επιτροπής: www.childcom.org.cy, στον σύνδεσμο: «*Η Σύμβαση του ΟΗΕ και τα Δικαιώματά σου*».

⁷ http://www.mlsi.gov.cy/mlsi/dsid/dsid.nsf/dsiped08_gr/dsiped08_gr?OpenDocument

⁸ Αρ. Φακ.: Γ.Ε.Π. 11.17.07.03.361, Γ.Ε.Π. 11.17.07.03.362, Γ.Ε.Π. 11.17.07.03.261, Γ.Ε.Π. 11.17.07.03.260, Γ.Ε.Π. 11.17.07.03.270, Γ.Ε.Π. 11.17.07.03.323, Γ.Ε.Π. 11.17.07.03.310, Γ.Ε.Π. 11.17.07.03.316, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.140, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.141

⁹ «*Υπόμνημα της Επιτροπής στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού, στη συζήτηση του θέματος: Δ.2 Αξιολόγηση της λειτουργίας του θεσμού του αθλητικού σχολείου, Συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού, 02/09/2020*» το οποίο είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα της Επιτροπής www.childcom.org.cy στον σύνδεσμο «*Υπομνήματα Επιτρόπου στη Βουλή*».

υλοποιηθεί και επομένως εξακολουθούν να εντοπίζονται ανεπάρκειες και προβλήματα όπως θα εκτεθούν κατωτέρω.

10. Διαδικασίες ενημέρωσης

10.1 **Διαπιστώνω** ανεπάρκειες στις διαδικασίες ενημέρωσης των ενδιαφερομένων για φοίτηση στα Αθλητικά Σχολεία: (i) την ενημέρωση για τα κριτήρια εισδοχής, (ii) τα μέσα από τα οποία μπορεί να εντοπιστεί ολοκληρωμένο και επικαιροποιημένο ενημερωτικό υλικό, (iii) την ενημέρωση για το αποτέλεσμα της αίτησης για εισδοχή και (iv) την παροχή τεκμηριωμένης επεξήγησης σε περίπτωση απόρριψης, (v) την ύπαρξη φιλικού προς το παιδί μηχανισμού υποβολής παραπόνου (παραπέμπω στη σχετική Θέση¹⁰ της Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού).

10.2 Στη βάση της ανωτέρω διαπίστωσης **συστήνω**:

- (i) Παροχή έγκαιρης, διαφανούς και περιεκτικής ενημέρωσης των παιδιών και των γονιών/κηδεμόνων τους αναφορικά με τα κριτήρια εισδοχής. Σημειώνεται ότι, στο περιεχόμενο της ενημέρωσης πρέπει να συμπεριληφθούν επεξηγήσεις, επαρκής και τεκμηριωμένη αιτιολόγηση: (α) για τη βαρύτητα που δίδεται ανάμεσα στα αγωνιστικά και τα ακαδημαϊκά κριτήρια τόσο κατά τον τρόπο αξιολόγησης των αιτήσεων για εισδοχή στην Α' τάξη Λυκείου όσο και για τις περιπτώσεις ισοβαθμίας. Τα υφιστάμενα κριτήρια, για τη σχολική χρονιά 2021-2022, παρέχουν πληροφορίες για το ποιο κριτήριο θα υπερισχύσει στις πιο πάνω περιπτώσεις, αλλά δεν τεκμηριώνονται οι λόγοι για τους οποίους επιλέγεται να δοθεί συγκεκριμένη βαρύτητα σε κάθε κριτήριο, (β) τη διαδικασία που ακολουθείται κατά τις δοκιμασίες αξιολόγησης τεχνικών δεξιοτήτων των υποψηφίων (π.χ.

¹⁰«Θέση της Επιτρόπου, καθόσον αφορά στην ύπαρξη φιλικού προς το παιδί μηχανισμού υποβολής παραπόνου στο χώρο της εκπαίδευσης» (31/12/2017), η οποία είναι αναρτημένη στην ιστοσελίδα της Επιτρόπου (www.childcom.org.cy) στον σύνδεσμο «Επίσημες Θέσεις, Εκθέσεις και Πορίσματα της Επιτρόπου».

διασφάλιση της ανεξαρτησίας των μελών της επιτροπής αξιολόγησης, με πόσες μονάδες βαθμολογείται η κάθε δοκιμασία αξιολόγησης στα ομαδικά αθλήματα για ένταξη στα Αθλητικά Γυμνάσια κλπ), (γ) για τον καθορισμό του κριτηρίου επιλογής παιδιών από ομάδες που συμμετέχουν στα πρωταθλήματα της ΚΟΠ και όχι άλλων ομοσπονδιών (π.χ. ΠΟΑΠ) όταν αυτές είναι αναγνωρισμένες από τον ΚΟΑ και διοργανώνουν πρωταθλήματα σε Παγκύπρια βάση, (δ) για τον καθορισμό του κριτηρίου στην κολύμβηση που απαιτεί συγκέντρωση περισσότερων βαθμών FINA από τα κορίτσια σε σχέση με τα αγόρια για την εισδοχή τους σε Αθλητικό Γυμνάσιο, ενώ για την εισδοχή τους στο Αθλητικό Λύκειο απαιτείται συγκέντρωση ίδιων βαθμών FINA από τα κορίτσια και τα αγόρια.

(ii) (α) Αναβάθμιση και συνεχή επικαιροποίηση του περιεχομένου των ιστοσελίδων των Αθλητικών Σχολείων (π.χ. σκοπός λειτουργίας των Αθλητικών Σχολείων, κανονισμοί λειτουργίας, ανακοινώσεις, κριτήρια εισδοχής, ονόματα συντονιστών, τηλέφωνα επικοινωνίας κ.α.) ώστε να προσφέρουν όλη την αναγκαία και επαρκή ενημέρωση που αναζητά ο ενδιαφερόμενος. Κατόπιν διερεύνησης στο διαδίκτυο εντοπίστηκε ότι, μόνο πέντε από τα δέκα Αθλητικά Σχολεία διαθέτουν δική τους ιστοσελίδα ενώ για τα άλλα πέντε υπάρχει σύνδεσμος για πληροφορίες στις ιστοσελίδες των σχολείων που εδρεύουν. Αυτό καθίσταται προβληματικό διότι, σε αρκετές περιπτώσεις οι ενδιαφερόμενοι δεν γνωρίζουν το σχολείο στο οποίο εδρεύει το Αθλητικό Σχολείο, ώστε να αποταθούν για πληροφορίες στην ιστοσελίδα του.

(β) Πέρα από τη βελτίωση του περιεχομένου, συστήνω την ουσιαστική αναθεώρηση της μορφής και της δομής των ιστοσελίδων, ώστε η πληροφόρηση να παρέχεται κατά τρόπο φιλικό προς το παιδί.

(γ) Αναθεώρηση του κοινού έντυπου ενημερωτικού τριπτύχου για μαθητές Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης κατά τρόπο που να δημιουργηθούν δύο ξεχωριστά τρίπτυχα (ένα για μαθητές Δημοτικής και ένα για μαθητές Μέσης Εκπαίδευσης). Το επικαιροποιημένο περιεχόμενο

της πληροφόρησης που θα περιληφθεί στο κάθε τρίπτυχο, να είναι προσαρμοσμένο στην ηλικιακή ομάδα των παιδιών στην οποία θα απευθύνεται. Η ύπαρξη έντυπων ενημερωτικών τριπτύχων είναι ένα χρήσιμο επιπρόσθετο μέσο ενημέρωσης, το οποίο το ΥΠΠΑΝ πρέπει να διασφαλίζει ότι διαμοιράζεται στους ενδιαφερόμενους. Παράλληλα, για εύκολη πρόσβαση, τα έντυπα αυτά, μπορούν να αναρτηθούν και στις ιστοσελίδες των Αθλητικών Σχολείων με δυνατότητα εκτύπωσης.

(iii) και (iv) Υιοθέτηση διαφανούς διαδικασίας ενημέρωσης όλων των γονιών και των υποψηφίων μαθητών για το αποτέλεσμα της αίτησής τους, η οποία θα πρέπει να γίνεται γραπτώς και να περιέχει πλήρη αιτιολογία για την απόρριψη ή έγκριση της αίτησης τόσο για τα Αθλητικά Γυμνάσια όσο και για τα Αθλητικά Λύκεια.

(v) Εγκαθίδρυση αποτελεσματικών μηχανισμών υποβολής παραπόνων/ενστάσεων, μέσω των οποίων οι ενδιαφερόμενοι να μπορούν να αποτείνονται στο ΥΠΠΑΝ προκειμένου να υποβάλλουν παράπονο/ένσταση σε σχέση με το αποτέλεσμα της αίτησής τους τόσο για τα Αθλητικά Γυμνάσια όσο και για τα Αθλητικά Λύκεια. Θεωρώ ότι τα παράπονα/ενστάσεις θα πρέπει να εξετάζονται από ανεξάρτητο σώμα απαρτιζόμενο από πρόσωπα άλλα από εκείνα που είχαν αξιολογήσει την εκάστοτε αίτηση εισδοχής. Μάλιστα, οι παραπονούμενοι θα πρέπει να ενημερώνονται γραπτώς και στη βάση τεκμηρίωσης για το αποτέλεσμα της ένστασής τους, εντός ορισμένου χρονικού διαστήματος.

11. Κριτήρια εισδοχής

11.1 Καταννώ και συμφωνώ με την πρακτική που ακολουθείται σύμφωνα με την οποία η επιλογή των μαθητών-αθλητών που διακρίνονται στον αθλητισμό για εισδοχή στα Αθλητικά Σχολεία λαμβάνεται στη βάση ενός αριθμού ξεκάθαρων και προκαθορισμένων κριτηρίων, εφόσον με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται τόσο η διαφανής και αξιοκρατική μεταχείριση όλων των παιδιών, όσο και η επιλογή των αρίστων των υποψηφίων. Επιπλέον, η συμπερίληψη αρκετά υψηλών ακαδημαϊκών κριτηρίων διασφαλίζει την εξισορρόπηση μεταξύ της αθλητικής εκπαίδευσης και της γενικότερης παιδείας των μαθητών-αθλητών, έτσι ώστε η μια

πτυχή να μη λειτουργεί σε βάρος της άλλης. Ανεξάρτητα από τη χώρα διαμονής των μαθητών αθλητών, είναι κοινή «η πρόκληση για εξισορρόπηση των σχολικών και αθλητικών τους υποχρεώσεων¹¹». Στα Αθλητικά Σχολεία των περισσότερων σύγχρονων εκπαιδευτικών συστημάτων (π.χ. Φινλανδία, Αυστραλία) εκτός από την αθλητική προετοιμασία των αθλητών, ιδιαίτερα σημαντική θεωρείται και η ακαδημαϊκή τους εκπαίδευση και δίνεται **«έμφαση στη μετέπειτα επαγγελματική τους αποκατάσταση μέσω της κατάλληλης εκπαίδευσης και επιμόρφωσης¹²»**. Συνεπώς, εφαρμόζονται προγράμματα για τον ιδανικότερο συνδυασμό αθλητικής και ακαδημαϊκής εκπαίδευσης ώστε οι μαθητές να **«διατηρούν τη δυνατότητα να διαβάσουν για την εισαγωγή τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση¹³»**.

11.1.1 Ωστόσο, **διαπιστώνω** ότι τα κριτήρια όπως έχουν διαμορφωθεί για τη σχολική χρονιά 2021-2022:

- I. **παρέχουν τη δυνατότητα εισαγωγής μαθητών-αθλητών με εξαιρετικές αθλητικές διακρίσεις** (όπως αυτές έχουν οριστεί στην εγκύκλιο ημερομηνίας 09/02/2021) χωρίς να πληρούν το ακαδημαϊκό κριτήριο της ελάχιστης γενικής βαθμολογίας 15/20.
- II. **αποκλείουν, σε κάποιες περιπτώσεις, παιδιά με εξαιρετικές αθλητικές διακρίσεις** διότι δεν πληρούν, κατά απόλυτο τρόπο, κάποια από τα εν λόγω κριτήρια π.χ. της εξασφάλισης 1^{ης} έως 3^{ης} θέσης στα Παγκύπρια ομαδικά πρωταθλήματα, της ελάχιστης ακαδημαϊκής επίδοσης και της διαγωγής.

¹¹ O'Neill, M., Calder, A., Hinz, B. (2017). Student -Athletes in my Classroom: Australian Teachers' Perspectives of the Problems Faced by Student-Athletes Balancing School and Sport. *Australian Journal of Teacher Education*, 42(9), 159-178. Ανακτήθηκε από:
<https://ro.ecu.edu.au/cgi/viewcontent.cgi?article=3176&context=ajte>

¹² Κέλλης, Ε., Ιωακειμίδης, Π., Ζαφειρίδης, Α., Μάνου, Β., Γεροδήμος, Β., & Κέλλης, Σ. (2006). Αθλητικά Σχολεία στο διηνή χώρο. *Διοίκηση Αθλητισμού και Αναψυχής*, 3(1), 2-38. Ανακτήθηκε από:
https://www.elleda.gr/sites/default/files/paper_1_allen_xores.pdf

¹³ Κέλλης, Ε., Ιωακειμίδης, Π., Ζαφειρίδης, Α., Μάνου, Β., Γεροδήμος, Β., & Κέλλης, Σ. (2006). Αθλητικά Σχολεία στο διηνή χώρο. *Διοίκηση Αθλητισμού και Αναψυχής*, 3(1), 2-38. Ανακτήθηκε από:
https://www.elleda.gr/sites/default/files/paper_1_allen_xores.pdf

- III. Ενώ για εισδοχή μαθητών-αθλητών στην Α' τάξη Αθλητικού Λυκείου δεν απαιτείται ως κριτήριο η ελάχιστη γενική βαθμολογία 15/20, απαιτείται για ένταξη/προαγωγή τους στη Β' και Γ' τάξη.
- IV. μαθητές-αθλητές που όταν επιλεγούν για φοίτηση στα Αθλητικά Σχολεία πληρούν όλα τα κριτήρια, αλλά κατά διάρκεια της φοίτησής τους παραμείνουν στάσιμοι ή παύσουν να πληρούν τα κριτήρια ακαδημαϊκής επίδοσης ή συμπεριφοράς, θα υποχρεώνονται σε αλλαγή σχολικού περιβάλλοντος.

11.1.2 Στη βάση των διαπιστώσεων αυτών **συστήνω** τη θέσπιση διαδικασιών διά των οποίων κατά τη λήψη αποφάσεων που αφορούν και επηρεάζουν τα παιδιά-πρωταθλητές να λαμβάνεται υπόψη η Αρχή της Διασφάλισης του Συμφέροντος του Παιδιού (ενδεικτικά αναφέρω ότι πρέπει να αξιολογούνται τα ειδικά χαρακτηριστικά του κάθε μαθητή, η προσπάθεια, η συνέπεια και η πρόοδος του, λαμβάνοντας και τις απόψεις των καθηγητών Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής, των υπόλοιπων καθηγητών, των προπονητών, των ψυχολόγων, των γονιών του μαθητή, του ίδιου του μαθητή κ.α.).

Ειδικότερα, στα πλαίσια αυτά συστήνω:

α) Η δυνατότητα εισαγωγής στα Αθλητικά Σχολεία μαθητών-αθλητών **με εξαιρετικές αθλητικές επιδόσεις** -είτε στα ατομικά αθλήματα είτε και σε ατομικό επίπεδο στα ομαδικά αθλήματα- πρέπει να εξετάζεται στη βάση της αξιολόγησης του συμφέροντος του παιδιού, έστω και αν δεν πληρούν τα κριτήρια εξασφάλισης 1^{ης} έως 3^{ης} θέσης στα Παγκύπρια ομαδικά πρωταθλήματα, της ελάχιστης ακαδημαϊκής επίδοσης και της διαγωγής. Η κάθε σχετική απόφαση θα πρέπει να τεκμηριώνεται εξατομικευμένα.

β) Στη βάση της αξιολόγησης τους συμφέροντος του παιδιού πρέπει να εξετάζεται, ανά περίπτωση ξεχωριστά, και η πιθανότητα να μην υποχρεώνονται, αυτόματα, σε αλλαγή σχολικού περιβάλλοντος μαθητές που κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους παραμένουν στάσιμοι (για το θέμα

της στασιμότητας έχουν υποβληθεί συστάσεις στο σχετικό Πόρισμα¹⁴ της Επιτροπής Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού) ή παύουν να πληρούν τα κριτήρια ακαδημαϊκής επίδοσης ή/και συμπεριφοράς. Η κάθε σχετική απόφαση θα πρέπει να τεκμηριώνεται εξατομικευμένα.

γ) Παροχή ουσιαστικών προληπτικών ενεργειών/παρεμβάσεων, συμβουλευτικής και μηχανισμών ενισχυτικής εκπαίδευσης: (i) για τα παιδιά που έχουν επιλεγεί να φοιτήσουν στην Α' Λυκείου των Αθλητικών Σχολείων έχοντας γενική βαθμολογία χαμηλότερη του 15/20, αλλά το ΥΠΠΑΝ απαιτεί ελάχιστη βαθμολογία 15/20 για προαγωγή τους στη Β' τάξη, (ii) για τα παιδιά όλων των τάξεων που κατ' εξαίρεση έχουν επιλεγεί για να φοιτήσουν ή να συνεχίσουν τη φοίτησή τους στα Αθλητικά Σχολεία χωρίς να πληρούν όλα τα κριτήρια ακαδημαϊκής επίδοσης ή/και συμπεριφοράς, (iii) για τα παιδιά που πληρούν τα ακαδημαϊκά κριτήρια οριακά.

Με τον τρόπο αυτό, οι μηχανισμοί μαζί με τον αθλητισμό, θα λειτουργούν αντισταθμιστικά των μαθησιακών δυσκολιών ή/και θεμάτων συμπεριφοράς.

11.2 Διαπιστώνω ότι ενώ παρέχεται στα παιδιά με αναπηρίες δικαίωμα φοίτησης στα Αθλητικά Σχολεία, ωστόσο αντιμετωπίζονται επί ίσοις όροις με τους υπόλοιπους υποψηφίους: δεν φαίνεται να γίνεται εκτίμηση της ευαλωτότητάς τους και δεν φαίνεται να γίνονται οι αναγκαίες προσαρμογές για υποστήριξη της φοίτησής τους στο συγκεκριμένο πλαίσιο. Το ότι δίνεται η δυνατότητα σε παιδιά με αναπηρίες, που πληρούν τα υφιστάμενα κριτήρια, να φοιτήσουν στα Αθλητικά Σχολεία, δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να θεωρηθεί ως πολιτική που διασφαλίζει πλήρως τα δικαιώματα των ΑμεΑ.

11.2.1 Στη βάση της διαπίστωσης αυτής **συστήνω** όπως το ΥΠΠΑΝ προβεί σε ουσιαστικές δομικές αλλαγές για κατάργηση των όποιων διακρίσεων: πρόνοια

¹⁴ «ΠΟΡΙΣΜΑ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΘΕΜΑ ΤΗΣ ΣΤΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ (Αποτέλεσμα διερεύνησης παραπόνων)». Λευκωσία, Σεπτέμβριος 2018.

καθορισμού ξεχωριστών κριτηρίων και θέσεων υποψηφίων για μαθητές-αθλητές που διακρίνονται στα Παραολυμπιακά αγωνίσματα. Πρέπει να γίνει σαφές, ότι ο πρωταθλητισμός αφορά τόσο στα Ολυμπιακά, όσο και στα Παραολυμπιακά αγωνίσματα.

11.3 **Διαπιστώνω** ότι ορισμένα αθλήματα δεν προσφέρονται, είτε για πρακτικούς λόγους είτε γιατί δεν υπάρχει ικανοποιητικός αριθμός μαθητών για τη δημιουργία τμήματος.

11.3.1 Στη βάση της διαπίστωσης αυτής **συστήνω** όπως ξεπεραστούν, στο μέτρο του δυνατού, οι όποιες αντικειμενικές δυσκολίες που προκύπτουν, τουλάχιστον για τα Ολυμπιακά και Παραολυμπιακά αθλήματα, αξιοποιώντας ενδεχομένως στρατηγικές συμμαχίες με αθλητικούς και κοινωνικούς φορείς.

Στ. Κατακλείδα

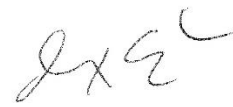
12. Στον χώρο της εκπαίδευσης τα παιδιά λαμβάνουν τα πρώτα και, ίσως, τα πιο δυνατά μηνύματα σε ότι αφορά τον τρόπο που το κράτος διασφαλίζει μια υψηλής ποιότητας σχέση με τους πολίτες του στο πλαίσιο της δημοκρατίας και της αξιοκρατικής επιλογής των ατόμων που καλούνται να πληρώσουν τις όποιες θέσεις.

13. Η παρούσα Θέση¹⁵ αφορά στις διαδικασίες ενημέρωσης των υποψηφίων και στα κριτήρια για εισδοχή στα Αθλητικά Σχολεία και περιλαμβάνει διαπιστώσεις και εισηγήσεις που αποσκοπούν στη βελτιστοποίηση του θεσμού προκειμένου να διασφαλίζονται τα δικαιώματα των εμπλεκόμενων παιδιών.

14. Ως εκ τούτου, διαβιβάζεται στον Υπουργό Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας και κοινοποιείται στον Γενικό Διευθυντή του ΥΠΠΑΝ, τον Διευθυντή Δημοτικής Εκπαίδευσης, τον Διευθυντή Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης, τον Διευθυντή Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, τον Πρόεδρο της Κεντρικής Επιτροπής Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης και τους

¹⁵ Η παρούσα Θέση βρίσκεται αναρτημένη στην ιστοσελίδα της Επιτροπής Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού www.childcom.org.cy στον σύνδεσμο «Επίσημες Θέσεις, Εκθέσεις και Πορίσματα της Επιτροπής».

Προέδρους των Επαρχιακών Επιτροπών Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης για δικές τους ενέργειες, στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων τους. Παράλληλα, κοινοποιείται στον Πρόεδρο και Μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού και στον Πρόεδρο και Μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για σκοπούς κοινοβουλευτικού ελέγχου καθώς και στους παραπονούμενους για σκοπούς ενημέρωσης.

Δέσπω Μιχαηλίδου
Επίτροπος Προστασίας των
Δικαιωμάτων του Παιδιού

Λευκωσία, Μάιος 2021

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

Γ.1 Γενική περιγραφή παραπόνων

6. Ακολουθεί μια γενική, συνοπτική περιγραφή των θεματικών της πλειοψηφίας των παραπόνων που υποβλήθηκαν μέχρι σήμερα στο Γραφείο μου.

6.1 Παράπονα που αφορούσαν τη διαφορετική βαρύτητα που ενδεχομένως δινόταν στα αγωνιστικά έναντι των ακαδημαϊκών κριτηρίων και του γεγονότος ότι δεν διευκρινιζόταν ποιο είδος κριτηρίου θα υπερίσχυε στις περιπτώσεις που ο αριθμός των υποψηφίων που πληρούσαν τα κριτήρια¹⁶ ξεπερνούσε τον αριθμό των διαθέσιμων θέσεων. Τέτοια είναι τα εξής:

¹⁶ 1^η – 3^η θέση στα Παγκύπρια ομαδικά πρωταθλήματα ή 1^η, 2^η, 3^η θέση στα Παγκύπρια ατομικά πρωταθλήματα σχολικών και εξωσχολικών αγώνων της κατηγορίας τους και γενική βαθμολογία 15/20 σύμφωνα με τις εγκυκλίους του ΥΠΠΑΝ ημερομηνίας 09/03/2016,

- II. Μαθήτρια με πολύ ψηλή γενική βαθμολογία απορρίφθηκε γιατί στις αιτήσεις εισδοχής σε Αθλητικό Σχολείο ο αριθμός υποψηφίων για το Πεδίο 2 (Πρακτικό) ανήλθε στους 27, ενώ ο μέγιστος αριθμός μαθητών σε κάθε τμήμα είναι 25. Στην απάντηση του ΥΠΠΑΝ προς την παραπονούμενη μητέρα δεν ξεκαθαρίζεται αν κατά την επιλογή των μαθητών, το παιδί της υστερούσε είτε στα ακαδημαϊκά είτε στα αγωνιστικά κριτήρια ή και στα δύο σε σχέση με τους υπόλοιπους υποψηφίους, ούτε ξεκαθαρίζεται αν δόθηκε διαφορετική βαρύτητα ανάμεσα στα ακαδημαϊκά και στα αγωνιστικά κριτήρια.
- III. Στο ποδόσφαιρο παιδί το οποίο ενώ, σε σχέση με τα άλλα υποψήφια παιδιά, υπερέφερε στα ακαδημαϊκά κριτήρια, απορρίφθηκε, διότι η ομάδα στην οποία αγωνιζόταν τερμάτισε στην τρίτη θέση. Επιλέχθηκαν παιδιά που συμμετείχαν στην ομάδα η οποία τερμάτισε στην πρώτη θέση.

6.2 Παράπνο που αφορούσε μαθήτρια Αθλητικού Γυμνασίου η οποία ενώ είχε πολύ καλές **ατομικές** αθλητικές επιδόσεις στην Καλαθόσφαιρα, απορρίφθηκε για εισδοχή σε Αθλητικό Λύκειο γιατί δεν πληρούσε τα αγωνιστικά κριτήρια¹⁷ **των ομαδικών αθλημάτων**. Συγκεκριμένα, η ομάδα στην οποία αγωνιζόταν δεν εξασφάλισε μία από τις τρεις πρώτες θέσεις σε Παγκύπριο ομαδικό πρωτάθλημα. Σύμφωνα με το παράπνο αποκλείονται μαθητές/αθλητές που αγωνίζονται σε ομάδες οι οποίες δεν μπορούν να εξασφαλίσουν μία από τις τρεις πρώτες θέσεις στα Παγκύπρια ομαδικά πρωταθλήματα, παρόλο ότι σε ατομικό επίπεδο έχουν καλύτερες αθλητικές επιδόσεις από παιδιά που αγωνίζονται σε ομάδες που πληρούν το ομαδικό κριτήριο (τα κριτήρια δεν περιλαμβάνουν πρακτική δοκιμασία αξιολόγησης τεχνικών δεξιοτήτων σε ατομικό επίπεδο από ειδική επιτροπή για εισδοχή στα Αθλητικά Λύκεια) .

<http://enimerosi.moec.gov.cy/archeia/1/ypp3821a>
<http://enimerosi.moec.gov.cy/archeia/1/ypp10326a>

και ημερομηνίας 27/01/2020,

¹⁷ 1^η – 3^η θέση Παγκυπρίων ομαδικών πρωταθλημάτων σύμφωνα με την Εγκύκλιο του ΥΠΠΑΝ ημερομηνίας 27/01/2020, <http://enimerosi.moec.gov.cy/archeia/1/ypp10326a>

6.3 Παράπονα γονέων παιδιών Δημοτικού για ελλείψεις και αδιαφανείς διαδικασίες κατά την επιλογή των παιδιών για εισδοχή σε Αθλητικό Γυμνάσιο στα αθλήματα της Πετόσφαιρας και του Τάεκβοντο: σύμφωνα με τους ισχυρισμούς δεν διασφαλίστηκε η ανεξαρτησία των κριτών οι οποίοι είχαν την ευθύνη να επιλέξουν τους μαθητές.

6.4 Παράπονο που αφορούσε παιδί Δημοτικού το οποίο παρόλο ότι πληρούσε τα αγωνιστικά κριτήρια για το άθλημα της Υδατοσφαίρισης, απορρίφθηκε, αρχικά, για εισδοχή σε Αθλητικό Γυμνάσιο. Ο παραπονούμενος πατέρας επεσήμανε ότι δεν έλαβε γραπτή ενημέρωση για τον λόγο της απόρριψης και ισχυριζόταν ότι ενδεχομένως οφειλόταν στο ότι το παιδί είχε εγκριθεί από την Επαρχιακή Επιτροπή Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης για παροχή στήριξης ή/και άλλων διευκολύνσεων/απαλλαγών. Ακολούθως, κατόπιν ένστασης, ενημερώθηκε τηλεφωνικώς ότι το παιδί του εγκρίθηκε, χωρίς όμως να δοθούν εξηγήσεις για τους λόγους αλλαγής της απόφασης του ΥΠΠΑΝ.

6.5 Αριθμός παραπόνων τα οποία σύμφωνα με τους ισχυρισμούς αφορούσαν μαθητές με εξαιρετική αγωνιστική επίδοση, αλλά απορρίφθηκαν για εισδοχή στο Αθλητικό Σχολείο γιατί δεν πληρούσαν το κατώτατο όριο της γενικής βαθμολογίας 15/20, έστω και αν η βαθμολογία τους ήταν πολύ κοντά σε αυτό.

6.6 Παράπονο για μαθητή που όταν ολοκλήρωσε τη φοίτησή του στην Α΄ Λυκείου του Αθλητικού Λυκείου Λευκωσίας δεν πληρούσε το κατώτατο όριο του κριτηρίου της επίδοσης, αλλά ήταν πολύ κοντά σε αυτό (γενική βαθμολογία 14.73/20) και ως εκ τούτου, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς, κλήθηκε να μετεγγραφεί σε άλλο σχολείο.

6.7 Παράπονα τα οποία αφορούσαν στη μη δημιουργία τμήματος «καγιάκ» σε Αθλητικό Γυμνάσιο και σε Αθλητικό Λύκειο λόγω του ότι ο αριθμός των ενδιαφερόμενων μαθητών (δύο στο Λύκειο και ένας στο Γυμνάσιο) δεν δικαιολογούσαν δημιουργία τμήματος στο συγκεκριμένο άθλημα.

6.8 Παράπονα σχετικά με τα νέα κριτήρια στην κολύμβηση για εισδοχή σε Αθλητικό Σχολείο για τη σχολική χρονιά 2020-2021. Συγκεκριμένα, τα παράπονα αφορούσαν:

- I. Τη μη έγκαιρη ενημέρωση των ενδιαφερομένων σχετικά με τα νέα κριτήρια, αφού αυτά ανακοινώθηκαν με εγκύκλιο¹⁸ στις 27/01/2020, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει χρόνος για επαρκή προετοιμασία.
- II. Το κριτήριο για εξασφάλιση ίδιου αριθμού βαθμών FINA και για τα δύο φύλα για εισδοχή στα Αθλητικά Λύκεια, ευνοώντας, σύμφωνα με τα παράπονα, τα κορίτσια λόγω γρηγορότερης βιολογικής ανάπτυξης σε σχέση με τα αγόρια.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

Γ.2 Εξατομικευμένη παρέμβαση (Αρ. Φακ.: ΓΕΠ 11.17.07.03.316)

7. Παραπονούμενος σε επιστολή του προς το Γραφείο μου, ημερομηνίας 26/06/2017, ισχυρίστηκε ότι το παιδί του δεν έγινε δεκτό για εγγραφή στο Αθλητικό Λύκειο γιατί η ποδοσφαιρική ομάδα στην οποία αγωνιζόταν ανήκε στην ΠΟΑΠ, ενώ το ΥΠΠΑΝ αναγνώριζε ως κριτήριο εισδοχής τη συμμετοχή μόνο σε ομάδες που υπάγονται στην ΚΟΠ. Για διερεύνηση της περίπτωσης αποστάλθηκε γραπτή παρέμβαση προς την τότε Γενική Διευθύντρια του ΥΠΠΑΝ, ημερομηνίας 13/07/2017, ζητώντας ενημέρωση.

7.1 Στην απάντηση της τότε Γενικής Διευθύντριας του ΥΠΠΑΝ, ημερομηνίας 06/03/2018, αναφέρεται ότι ο υποψήφιος μαθητής δεν έγινε δεκτός γιατί δεν πληρούσε κάποια από τα κριτήρια επιλογής εξηγώντας ότι: *«Η ομάδα στην οποία αγωνιζόταν δεν υπαγόταν στην Κυπριακή Ομοσπονδία Ποδοσφαίρου (ΚΟΠ), η οποία έχει την ευθύνη διοργάνωσης όλων των επίσημων Παγκύπριων πρωταθλημάτων ποδοσφαίρου. Επίσης, η ΚΟΠ συγκροτεί υπό την αιγίδα της τις Εθνικές ομάδες Ποδοσφαίρου όλων των ηλικιών»*. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρεται, επίσης ότι, το ΥΠΠΑΝ *«θεωρεί ότι οι διαδικασίες και οι μηχανισμοί για την ενημέρωση των κριτηρίων εισδοχής στα Αθλητικά Σχολεία προς τους γονείς αλλά και προς τους μαθητές είναι αποτελεσματικοί»*, αφού μπορούν να

¹⁸ <http://enimerosi.moec.gov.cy/archeia/1/ypp10326a>

ενημερώνονται από τις ιστοσελίδες των Αθλητικών Σχολείων, τις παρουσιάσεις των υπεύθυνων των Αθλητικών Σχολείων (που γίνονται σε σχολεία, ομοσπονδίες, σωματεία κλπ) καθώς και από τους Συμβούλους Επαγγελματικής Αγωγής των σχολείων.

7.2 Η πιο πάνω απάντηση μελετήθηκε και προωθήθηκε επιστολή Αξιολόγησης ημερομηνίας 13/06/2018 στον Υπουργό Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας, στην οποία, εκ των γεγονότων, διατυπώθηκαν επιφυλάξεις για την αποτελεσματικότητα των μηχανισμών ενημέρωσης. Επιπρόσθετα, επισημάνθηκε ότι δεν επεξηγείται η λογική που διέπει τον καθορισμό του κριτηρίου της επιλογής των παιδιών μόνο από ομάδες που υπάγονται στην ΚΟΠ και όχι σε άλλες ομοσπονδίες που είναι επίσης αναγνωρισμένες από τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού και διοργανώνουν πρωταθλήματα σε Παγκύπρια βάση. Συστήθηκε όπως δοθούν οι απαραίτητες εξηγήσεις οι οποίες θα πρέπει να δημοσιοποιηθούν και να κοινοποιηθούν στους ενδιαφερόμενους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

Γ.3 Ομαδοποιημένη παρέμβαση

8. Σε ομαδοποιημένη επιστολή διερεύνησης¹⁹ προς τον Υπουργό Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας ημερομηνίας 26/06/2018, διερευνήθηκαν οι διαδικασίες ενημέρωσης και τα κριτήρια εισδοχής στα Αθλητικά Σχολεία.

Ακολούθησε απαντητική επιστολή του ΥΠΠΑΝ, ημερομηνίας 12/06/2019, στην οποία αναφέρονται μεταξύ άλλων τα εξής:

i) Η ελάχιστη βαθμολογία 15/20 καθορίστηκε γιατί *«Η χαμηλή ακαδημαϊκή επίδοση εκλαμβάνονταν ως απόρροια των μεγάλων προπονητικών αναγκών και ήταν δικαιολογία από κάποιους αθλητές».*

ii) Δεν υπάρχει διαφορετική βαρύτητα αγωνιστικών και ακαδημαϊκών κριτηρίων.

¹⁹ Αρ. Φακ.: Γ.Ε.Π. 11.17.07.03.361, Γ.Ε.Π. 11.17.07.03.362, Γ.Ε.Π. 11.17.07.03.261, Γ.Ε.Π. 11.17.07.03.260, Γ.Ε.Π. 11.17.07.03.270, Γ.Ε.Π. 11.17.07.03.323, Γ.Ε.Π. 11.17.07.03.310.

iii) Στα ομαδικά αθλήματα η επιλογή γίνεται από τα πρωταθλήματα των Εθνικών Ομοσπονδιών, οι οποίες υπάγονται στην Εθνική Ολυμπιακή Επιτροπή και αναγνωρίζονται από τον ΚΟΑ. Οι μαθητές που συμμετέχουν σε πρωταθλήματα άλλων Ομοσπονδιών δεν αποκλείονται από την επιλογή στα Αθλητικά Σχολεία.

iv) *«Η ενημέρωση των υποψηφίων μαθητών/τριών για φοίτηση στα ΑΣ γίνεται την περίοδο Ιανουαρίου – Μαρτίου στα Γυμνάσια με επισκέψεις λειτουργών του ΥΠΠ και των σχολικών συμβούλων των σχολικών μονάδων. Επίσης στις ιστοσελίδες των ΑΣ υπάρχουν πληροφορίες για τα κριτήρια εισδοχής καθώς και τους κανονισμούς λειτουργίας των ΑΣ. Στη Δημοτική εκπαίδευση η ενημέρωση γίνεται από τις διευθύνσεις των σχολικών μονάδων μετά από συνεννόηση με τους λειτουργούς του ΥΠΠ, υπεύθυνους για τη λειτουργία των ΑΣ».*

v) Τα παιδιά με αναπηρίες που συμμετέχουν σε Ολυμπιακά αθλήματα και πληρούν τα κριτήρια μπορούν να φοιτούν στα Αθλητικά Σχολεία, αλλά αυτό δεν είναι δυνατό για όσα συμμετέχουν σε Παραολυμπιακά αγωνίσματα.

vi) Οι μαθητές αποβάλλονται από τα Αθλητικά Σχολεία όταν αναίτια δεν συμμετέχουν σε αγώνες και πρωταθλήματα των σχολείων και των Ομοσπονδιών, παρουσιάζουν ασυνέπεια στις απογευματινές προπονήσεις, δεχθούν μείωση της διαγωγής ή παραμείνουν στάσιμοι.

vii) Οι διακρίσεις που απαιτούνται για ένταξη στο Αθλητικό Γυμνάσιο είναι:

1. Για ατομικά αθλήματα 1^η – 3^η παγκύπρια θέση σε αγώνες Ομοσπονδιών και του Εθνικού Σχεδίου Υποστήριξης Αναπτυξιακού Αθλητισμού, ενώ λαμβάνεται υπόψη και η σειρά κατάταξης (ranking system) στα αθλήματα όπου εφαρμόζεται από την αρμόδια ομοσπονδία (όπως η αντισφαίριση).
2. Στα αθλήματα στίβου και κολύμβησης η εισδοχή καθορίζεται και από προκαθορισμένες νόρμες επίδοσης.

3. Για ομαδικά αθλήματα διενεργείται πρακτική δοκιμασία αξιολόγησης τεχνικών δεξιοτήτων από ειδική επιτροπή σε Παγκύπριο επίπεδο.

viii) Σχετικά με την απόφαση για, προσφορά ή μη, αθλημάτων από το Αθλητικό Σχολείο, αναφέρεται ότι αυτή στηρίζεται στο κατά πόσο υπάρχουν κοντά στο σχολείο οι κατάλληλοι αθλητικοί χώροι και εάν συμπληρώνεται ένας ελάχιστος αριθμός παιδιών αθλητών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4

Δ. Νομικό Πλαίσιο

Δ.1 Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού (Σύμβαση)²⁰

(i) Η **Αρχή της Διασφάλισης του Συμφέροντος του Παιδιού** ως διακριτής προσωπικότητας²¹ ορίζεται στο **Άρθρο 3 (1)** της Σύμβασης και καθορίζει ότι, σε όλες τις αποφάσεις που αφορούν παιδί, είτε αυτές λαμβάνονται στη σφαίρα της δημόσιας είτε της ιδιωτικής ζωής, το παιδί έχει δικαίωμα, κατά πρώτο, **να αξιολογείται το συμφέρον του και, κατά δεύτερο, η διασφάλιση του συμφέροντος του να έχει πρωταρχική σημασία**. Η αξιολόγηση και ο προσδιορισμός του συμφέροντος του παιδιού προϋποθέτει διαδικασία σύνθετη και πολυεπίπεδη η οποία εμπεριέχει εγγυήσεις που να διασφαλίζουν την ολόπλευρη σωματική, ψυχολογική, ηθική και πνευματική ακεραιότητα του παιδιού και τη διασφάλιση της ανθρώπινης αξιοπρέπειάς του. Για κάθε διαδικασία λήψης απόφασης που αφορά παιδί θα πρέπει να αξιολογούνται οι πιθανές επιπτώσεις (θετικές και αρνητικές) της απόφασης στο παιδί. Συνεπώς, **το άτομο ή το σώμα που λαμβάνει απόφαση που αφορά σε παιδί, θα πρέπει να είναι σε θέση να**

²⁰ Το πλήρες κείμενο της Σύμβασης καθώς και όλα τα Γενικά Σχόλια της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού, στα οποία στηρίζεται η παρούσα ανάλυση των δικαιωμάτων του παιδιού, βρίσκονται δημοσιοποιημένα στην ιστοσελίδα της Επιτροπής: www.childcom.org.cy, στον σύνδεσμο: «*Η Σύμβαση του ΟΗΕ και τα Δικαιώματά σου*».

²¹ Committee on the Rights of the Child (2013): General comment No.14 on the right of the child to have his or her best interest taken as a primary consideration (art.3, para.1).

δικαιολογήσει πώς κατέληξε στον προσδιορισμό του τι είναι το συμφέρον του παιδιού στη συγκεκριμένη περίπτωση, και πώς το συνυπολόγισε έναντι άλλων παραγόντων/παραμέτρων. Επισημαίνεται ότι καμιά διαδικασία Αξιολόγησης του συμφέροντος του παιδιού δεν μπορεί να θεωρηθεί ολοκληρωμένη, εάν στα πλαίσια αυτής δεν έχει ληφθεί υπόψη η άποψη του ίδιου του παιδιού.

Στην προκειμένη περίπτωση, για τον προσδιορισμό του συμφέροντος του παιδιού πρέπει να ληφθούν υπόψη οι παράγοντες, τα ειδικά χαρακτηριστικά και ανάγκες που συνθέτουν την ομάδα των παιδιών πρωταθλητών και στη βάση αυτών, να περιληφθούν οι κατάλληλες εγγυήσεις οι οποίες να διασφαλίζουν ότι λήφθηκε η καλύτερη δυνατή απόφαση για το παιδί. Στις περιπτώσεις όπου, το συμφέρον ενός παιδιού ή μιας ομάδας παιδιών έρχεται σε σύγκρουση με το συμφέρον μιας άλλης ομάδας παιδιών ή των παιδιών γενικά, τότε η επίλυση της σύγκρουσης αυτής γίνεται **στη βάση της περίπτωσης**, προσεκτικά ισορροπώντας τα συμφέροντα όλων των μερών και προσπαθώντας να εξευρεθεί μια λύση που να εξυπηρετεί όλα τα παιδιά με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

(ii) Με βάση την **Αρχή της Μη Διάκρισης**, η οποία ορίζεται στο **Άρθρο 2**, τα Συμβαλλόμενα Κράτη υποχρεούνται να σέβονται τα δικαιώματα που αναφέρονται στη Σύμβαση και να τα εξασφαλίζουν σε κάθε παιδί που υπάγεται στη δικαιοδοσία τους, χωρίς καμία διάκριση. Η Αρχή της Μη Διάκρισης δεν σημαίνει και ίδια μεταχείριση. *«Τα πρόσωπα που βρίσκονται σε διαφορετικές καταστάσεις πρέπει να τυγχάνουν διαφορετικής μεταχείρισης στον βαθμό που αυτό απαιτείται προκειμένου να τους επιτρέπεται η αξιοποίηση συγκεκριμένων πρακτικών σε ισότιμη βάση με άλλα άτομα»²²*. Ειδικά για τα Άτομα με Αναπηρίες (ΑμεΑ), σημειώνεται ότι, η αναπηρία είναι ένα

²² Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εγχειρίδιο Σχετικά με την Ευρωπαϊκή Νομοθεσία Κατά των Διακρίσεων. Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2010) σελ. 26

από τα 'προστατευόμενα' χαρακτηριστικά που αναγνωρίζονται από την ευρωπαϊκή νομοθεσία κατά των διακρίσεων.²³

(iii) **Η Αρχή της Συμμετοχής η οποία ορίζεται στο Άρθρο 12** της Σύμβασης δίνει στο κάθε παιδί το **δικαίωμα να λαμβάνει πληροφόρηση σχετικά με ό,τι το αφορά** αλλά και να του παρέχονται όλες εκείνες οι ευκαιρίες που θα του επιτρέψουν να διαμορφώσει τις δικές του απόψεις σε σχέση με τα θέματα αυτά. Επιπρόσθετα, το παιδί θα πρέπει να έχει την ευκαιρία όχι μόνο να εκφέρει ελεύθερα τις απόψεις του αλλά και αυτές να ακούγονται και να λαμβάνονται υπόψη στα πλαίσια των διαδικασιών λήψεως αποφάσεων.

(iv) Σύμφωνα με το **άρθρο 29** της Σύμβασης, τα Συμβαλλόμενα Κράτη συμφωνούν ότι η εκπαίδευση του παιδιού πρέπει να αποσκοπεί στην ανάπτυξη της προσωπικότητάς του και **στην πληρέστερη δυνατή ανάπτυξη των χαρισμάτων του και των σωματικών και πνευματικών ικανοτήτων του**. Στο πλαίσιο αυτό αναμένεται όπως το Κράτος προνοεί για τη δημιουργία ικανών θεσμών, υποδομών και διαδικασιών έτσι ώστε παιδιά με εξαιρετικές ικανότητες στον αθλητισμό, καθώς και παιδιά με ιδιαίτερα ταλέντα σε άλλους τομείς (μουσική, χορό, χαρισματικά παιδιά) να μπορούν να αναπτυχθούν στο μέγιστο των δυνατοτήτων τους.

(v) **Το άρθρο 36** της Σύμβασης κατοχυρώνει στα παιδιά με ιδιαίτερα ταλέντα στον αθλητισμό και σε άλλους τομείς (μουσική, χορό, χαρισματικά παιδιά) το δικαίωμα να αναπτύξουν τα ταλέντα τους κατά τρόπο που να μην είναι εις βάρος της συνολικής σωματικής και πνευματικής τους ανάπτυξης²⁴. Ως εκ τούτου, το Κράτος πρέπει να λαμβάνει τις πρόνοιες εκείνες που να επιτρέπουν στους μαθητές-πρωταθλητές να αναπτύσσονται στον μέγιστο βαθμό τόσο τις αγωνιστικές όσο και τις ακαδημαϊκές τους δυνατότητες.

²³ Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εγχειρίδιο Σχετικά με την Ευρωπαϊκή Νομοθεσία Κατά των Διακρίσεων. Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2010) σελ. 31

²⁴ Hodgkin, R., & Newell, P. (2007). *Implementation Handbook for the Convention on the Rights of the Child*. Geneva: UNICEF.

Δ.2 Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των ΑμεΑ (Σύμβαση για ΑμεΑ)²⁵

Για την κατοχύρωση του δικαιώματος των ΑμεΑ στην εκπαίδευση, χωρίς διάκριση και βάσει των ίσων ευκαιριών, στο Άρθρο 24 της Σύμβασης για ΑμεΑ τονίζεται ότι, πρέπει να διασφαλίζονται τα εξής:

- (i) τα ΑμεΑ δεν αποκλείονται από το γενικό εκπαιδευτικό σύστημα λόγω της αναπηρίας [...].
- (ii) τα ΑμεΑ μπορούν να έχουν πρόσβαση σε μια ενταξιακή, ποιοτική και δωρεάν πρωτοβάθμια εκπαίδευση και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, σε ίση βάση με τους άλλους, στις κοινότητες στις οποίες ζουν.
- (iii) παρέχεται εύλογη προσαρμογή των αναγκών του ατόμου.
- (iv) παρέχεται η υποστήριξη που απαιτείται, εντός του γενικού εκπαιδευτικού συστήματος, για διευκόλυνση της αποτελεσματικής εκπαίδευσης των ΑμεΑ.
- (v) αποτελεσματικά εξατομικευμένα μέτρα υποστήριξης παρέχονται σε περιβάλλοντα που μεγιστοποιούν την ακαδημαϊκή και κοινωνική ανάπτυξη, σύμφωνα με το σκοπό της πλήρους ένταξης.

Δ.3 Ρυθμιστικό πλαίσιο που αφορά τον θεσμό του Αθλητικού Σχολείου

- (i) Ο θεσμός του Αθλητικού Σχολείου ρυθμίζεται σύμφωνα με την **εγκύκλιο²⁶ ημερομηνίας 09/03/2016** η οποία καθορίζει ότι «*τα Αθλητικά Σχολεία λειτουργούν με βάση τους Κανονισμούς Λειτουργίας των Δημοσίων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης*». Η ίδια εγκύκλιος καθορίζει τα κριτήρια επιλογής και ρυθμίζει ορισμένες επιμέρους πτυχές που αφορούν θέματα προσαρμογής του ωρολογίου προγράμματος, τη διαδικασία εγγραφής, το πρόγευμα των μαθητών κ.α.
- (ii) Επιπρόσθετα, όλες οι διαφοροποιήσεις που αφορούν τον τρόπο λειτουργίας του θεσμού, συμπεριλαμβανομένων και των ανακοινώσεων των νέων κριτηρίων

²⁵ http://www.mlsi.gov.cy/mlsi/dsid/dsid.nsf/dsipd08_gr/dsipd08_gr?OpenDocument

²⁶ <http://enimerosi.moec.gov.cy/archeia/1/ypp3821a>

εισδοχής, γίνονται μέσα από εγκυκλίους που αναρτώνται στην ιστοσελίδα του ΥΠΠΑΝ. Για τη σχολική χρονιά 2020-2021 ίσχυσαν τα κριτήρια εισδοχής που ανακοινώθηκαν με τη σχετική εγκύκλιο²⁷ ημερομηνίας 27/01/2020. Για τη σχολική χρονιά 2021-2022 τα κριτήρια ανακοινώθηκαν μέσα από εγκυκλίους²⁸ (μία για τα Αθλητικά Γυμνάσια και μία για τα Αθλητικά Λύκεια) ημερομηνίας 09/02/2021.

²⁷ <http://enimerosi.moec.gov.cy/archeia/1/ypp10326a>

²⁸ Για τα Αθλητικά Γυμνάσια: <http://enimerosi.moec.gov.cy/archeia/1/ypp11816a>
<http://enimerosi.moec.gov.cy/archeia/1/ypp11816c>

Για τα Αθλητικά Λύκεια: <http://enimerosi.moec.gov.cy/archeia/1/ypp11826a>
<http://enimerosi.moec.gov.cy/archeia/1/ypp11826c>